

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres ref: 11/4129 SL MT/rla

Dato: 16. mars 2012

Høring om forslag til endringer i ligningsloven

Vi viser til høringsbrev av 16. desember 2011 med vedlagt høringsnotat.

Skattebetalerforeningen støtter forslaget om å oppheve bestemmelsene om tap av klagerett for skattyter i ligningsloven § 9-2 nr. 7. Når det gjelder forslaget om å gjeninnføre redusert sats for tilleggsskatt når opplysningene er oppgitt ukrevet av tredjeparter, er vi positive, men vi mener likevel forslaget ikke går langt nok. Det sistnevnte synspunktet utdypes i det følgende.

Begrunnelsen for tilleggsskatt er at den skal bidra til at skattyter oppfyller opplysningsplikten etter loven. Gir skattyter uriktige eller ufullstendige opplysninger, kan dette vanligvis føre til skattemessige fordeler, og ileggelse av tilleggsskatt er da en fornuftig sanksjon.

Slik vi ser det, treffer denne begrunnelsen dårligere når ligningsmyndighetene allerede sitter på de aktuelle opplysningene. Departementet er inne på dette når det i høringsnotatet uttales:

«I praksis har det vist seg at faren for at det fastsettes for lite skatt er mindre når tredjeparter ukrevet gir ligningsmyndighetene kontrollopplysninger enn ved andre former for opplysningssvikt.»

Etter vårt syn er departementets uttalelse for vag og lite konkret. For Skattebetalerforeningen er det selvsagt at ileggelse av tilleggsskatt må knyttes opp mot faren for skatteunndragelse, og hvorvidt det er noen reell fare for skatteunndragelse er dermed kjernen i vurderingen av hvor stor tilleggsskatten bør være i disse sakene. Når departementet er så vidt lite konkret – «faren for at det fastsettes for lite skatt er mindre» – gir dette lovgiver for lite informasjon til å ta stilling til det fremlagte lovforslaget på en meningsfull måte. Etter vårt syn kan departementets fremleggelse av lovforslaget vanskelig anses forsvarlig dersom departementet ikke legger frem konkrete opplysninger om skattemyndighetenes saksbehandling i disse sakene. Dersom det er slik at opplysningene fra tredjemenn nærmest automatisk blir fanget opp på riktig skattyter (slik vi legger til grunn at det er), kan det ikke sies å være noen reell fare for skatteunndragelse. Tilleggsskatten bør i så fall reduseres betydelig ut over den foreslåtte sats.

En må ta inn over seg at 15 prosent tilleggsskatt ofte er et betydelig beløp, gjerne titusenvs av kroner. Slike beløp oppleves selvfølgelig som – og er! – en betydelig straff. Vi har sett flere saker hvor vanlige lønnsinntakere er ilagt tilleggsskatt med mer enn 80.000 kroner for inntekt som allerede var innberettet. I henhold til forslaget vil tilleggsskatten halveres – i disse sakene altså fra 40.000 kroner og oppover. Dette er fortsatt betydelige beløp, og særdeles lite rimelig dersom det ikke foreligger noen reell fare for skatteunndragelse. Ingen spekulerer i å unnlate å oppgi slike inntekter i selvangivelsen fordi en har mye å tape og ingenting å vinne.

Det er viktig at reglene oppfattes som rimelige. Et godt fungerende skattesystem er avhengig av et samarbeid mellom etat og skattyter. Det er i prop. 1 LS (2011-1012) opplyst at omtrent 2.000 skattytere i 2010 ble ilagt 30 prosent tilleggsskatt, til tross for at skattekontoret allerede satt på opplysningene. En trenger ikke mye fantasi for å forstå at en stor del av disse 2.000 skattyterne vil samarbeide med skatteetaten med liten velvilje fremover.

Etter vårt syn bør det innføres en vesentlig lavere sats for tilleggsskatt i disse sakene, eller aller helst et standardisert gebyr. En sats på for eksempel fem prosent må uansett være klart tilstrekkelig når arbeidsgiver har innberettet opplysningene før behandlingen av ligningen. En slik sats vil være en klar markering av skattyternes opplysningsplikt, men uten at tilleggsskatten til de grader oppleves som urimelig.

Med vennlig hilsen

Skattebetalerforeningen

Gry Nilsen
Advokat

Rolf Bothe
advokatfullmektig